

Dosarul nr. 3ra-431/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud: V. Potlog)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenshii)

DECIZIE

9 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursurile depuse de Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție,

împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care au fost respinse apelurile depuse de Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii și menținută hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriai Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2018, Gubenco Serghei a depus cererea de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1864 din 17 iunie 2004, a fost numit în funcția de judecător de instrucție al Judecătoriai Comrat, pe un termen de 5 ani.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2333 din 7 septembrie 2009, a fost numit în funcția de judecător la Judecătoriai Comrat, până la atingerea plafonului de vârstă.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1818 din 17 noiembrie 2015, a fost numit în funcția de judecător la Curtea de Apel Comrat.

Prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1973 din 17 martie 2016, a fost numit în funcția de președinte al Curții de Apel Comrat, pe un termen de patru ani.

A menționat că la data de 20 septembrie 2016, Consiliul Superior al Magistraturii, prin hotărârea cu nr. 608/25 a eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală de reținere, de aducerea silită, de arestare și de percheziție în privința sa, totodată fiind dispusă suspendarea din funcția de judecător.

În acest context, a precizat că din data de 20 septembrie 2016 nu i se calculează și nu i se achită salariul lunar de funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat.

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, a evidențiat că în cazul suspendării din funcție a judecătorului, salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

Iar conform Legii privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, a opinat că este obligatoriu să-i fie achitat salariul lunar de funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat, începând cu data de 20 septembrie 2016, invocând faptul că legea sus-menționată nu prevede condiționalități de încetare a plății drepturilor salariale de către instanță în care activează.

A obiectat că obligația achitării salariului pe durata suspendării din funcție nu încetează în baza articolului 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, care prevede că suspendarea din funcție a judecătorului din cauzele enumerate la alin. (1), cu excepția lit. a), nu atrage anularea inviolabilității personale și a garanțiilor materiale și sociale.

În temeiul prevederilor enunțate, a susținut că suspendarea judecătorului în condițiile indicate atrage după sine anularea inviolabilității personale, a garanțiilor materiale și sociale, însă nu a salariului.

Cu referire la prevederile art. 128 alin. (1), 172 alin. (1) din Codul muncii, a remarcat că salariu de funcție lunar nu reprezintă o garanție materială și nici socială.

Prin urmare, este de părere că judecătorul nu poate fi lipsit de salariu în urma suspendării din funcție în conformitate cu prevederile art. 24 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, când în privința acestuia a fost începută urmărirea penală, ori Curtea de Apel Comrat fiind responsabilă pentru salarizare, a încălcat drepturile sale materiale de care beneficiază, fiind lipsit ilegal de calcularea și achitarea salariului lunar în funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat.

A explicat că la data de 24 august 2018 a depus la Curtea de Apel Comrat o cerere prealabilă cu privire la recunoașterea dreptului de calculare și achitare a salariului lunar de funcție, însă prin răspunsul nr. 1333 din 14 septembrie 2018, Curtea de Apel Comrat a respins cererea prealabilă.

A mai invocat că în condițiile în care a fost dispusă suspendarea sa de la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, iar incompatibilitățile și interdicțiile stabilite pentru judecători prin legi speciale nu-i permit să realizeze în condiții legale careva activități (dreptul de a exercita o altă muncă), este lipsit de surse de existență.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 21, 43, 116, 121 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, Legii privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, și a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat, inclusiv prin cererea de completare a acțiunii din 8 februarie 2019 (f. d. 84-88, vol. I) de a considera ilegal refuzul Curții de Apel Comrat de a calcula și achita

în folosul său a salariului lunar în funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat și a obliga Curtea de Apel Comrat de a calcula și achita în folosul său salariul lunar în funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat, începând cu data de 20 septembrie 2016.

Prin hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, acțiunea a fost admisă. A fost recunoscut ca fiind ilegal refuzul Curții de Apel Comrat de a calcula și achita salariul lunar de judecător lui Gubenco Serghei începând cu data de 20 septembrie 2016. A fost obligată Curtea de Apel Comrat să calculeze în conformitate cu prevederile legislației în vigoare în perioada 20 septembrie 2016 până în prezent și să achite lui Gubenco Serghei salariul lunar de judecător al Curții de Apel, începând cu data de 20 septembrie 2016, până la data definitivării hotărârii date.

La 27 februarie 2020, Curtea de Apel Comrat a depus apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, și la data de 3 august 2020 a prezentat motivarea apelului.

La 28 iulie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a depus apel motivat împotriva hotărârii din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

Prin încheierea din 14 august 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost strămutată cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, terțul Consiliul Superior al Magistraturii privind recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Curții de Apel Comrat de a calcula și achita salariul lunar de judecător, începând cu data de 20 septembrie 2016, până la data pronunțării hotărârii, la Curtea de Apel Cahul, pentru judecarea acesteia în ordine de apel.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea înaintată de Gubenco Serghei cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate ridicată în fața Curții Constituționale a sintagmei „la alin. (1) cu excepția lit. a)” inserate la art. 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții Constituționale, a fost declarată inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „la alin. (1), cu excepția lit. a)” de la art. 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, ridicată de către Gubenco Serghei.

Prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse apelurile depuse de Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii și a fost menținută hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

La 23 februarie 2021, Curtea de Apel Comrat a depus recurs împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul (f. d. 131, vol. II).

La 12 martie 2021, Curtea de Apel Comrat a prezentat motivarea recursului (f. d. 148, vol. II).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că a fost interpretată eronat legea.

A relevat că conținutul art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, stabilește că în cazul suspendării din funcție a judecătorului, salariul acestuia se plătește în condițiile legii, iar conform art. 7 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (în vigoare până la 1 decembrie 2018), salariul judecătorului se stabilește și se plătește pentru activitatea

desfășurată în perioada unei luni calendaristice, în timpul normal de muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat.

A remarcat că judecătorul poate solicita încasarea drepturilor materiale (salariul) și sociale pe parcursul suspendării sale din funcție, doar în cazurile prevăzute de art. 24 alin. (1) lit. b)-d) din Legea cu privire la statutul judecătorului, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 24 alin. (1) lit. a) din această lege, care persistă la caz.

Astfel, în opinia recurentului prima instanța și instanța de apel eronat au interpretat prevederile art. 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, instanțele considerând că prevederile articolului dat nu se aplică la anularea salariului judecătorului în cazul suspendării lui din funcție din motiv că în privința acestuia este pornită o cauză penală.

A mai obiectat că nu sunt corecte concluziile instanțelor precum că noțiunile de „salariu” și „garanție materială și socială” sunt niște noțiuni distincte.

Recurentul Curtea de Apel Comrat a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

La 3 martie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a depus recurs împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul (f. d. 141, vol. II).

La 8 aprilie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a prezentat motivarea recursului (f. d. 174, vol. II).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate, fiind emise cu interpretarea eronată a legii, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, deoarece nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru admiterea cererii de chemare în judecată.

În acest sens, a remarcat că judecătorul poate solicita încasarea drepturilor materiale și sociale pe parcursul suspendării din funcție doar în cazurile prevăzute de art. 24 alin. (1) lit. b)-d) din Legea cu privire la statutul judecătorului, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 24 alin. (1) lit. a) din această lege.

Or, Gubenco Serghei a fost suspendat din funcție în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, care este exceptat de la regula de a permite achitarea garanțiilor materiale și sociale.

A explicat că pe parcursul examinării cauzei, problema judecătorului Gubenco Serghei a fost remediată prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 308/26 din 27 octombrie 2020, prin care Consiliul Superior al Magistraturii a anulat suspendarea din funcție a judecătorului Gubenco Serghei de la Curtea de Apel Comrat, dispusă prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 608/25 din 20 septembrie 2016 și s-a dispus reluarea de către acesta a activității de judecător la Curtea de Apel Comrat cu repunerea în drepturi salariale avute anterior.

A precizat că în privința intimatului Gubenco Serghei a fost pornită urmărirea penală la 15 septembrie 2016, iar ulterior la 30 septembrie 2020, a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărire penală.

În contextul dat, cu referire la prevederile art. 24 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, a remarcat că suspendarea din funcție a judecătorului Gubenco Serghei a încetat, acesta fiind repus în toate drepturile avute anterior.

Astfel fiind, este de părere că din momentul ce intimatul a fost privat de dreptul de a munci și a primi salariu prin demararea urmăririi penale și acțiunile/măsurile procesuale efectuate în privința acestuia, rezultă că salariul nu i-a fost achitat în legătură cu începerea urmăririi penale, dar nu din vina angajatorului.

Prin urmare a reiterat că instanțele inferioare au aplicat eronat prevederile art. 24 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, astfel concluzionând greșit că suspendarea din funcție a judecătorului nu interzice achitarea salariului, or judecătorul poate solicita încasarea drepturilor materiale și sociale pe parcursul suspendării sale din funcție, doar în cazurile prevăzute de art. 24 alin. (1) lit. b)-d) din Legea cu privire la statutul judecătorului, cu excepția alin. (1) lit. a), prezentă în speță.

Recurentul a solicitat suspendarea executării deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul până la devenirea irevocabilă a acesteia, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la suspendarea executării deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, fiind dispusă suspendarea acesteia până la adoptarea unei hotărâri irevocabile.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii refuzului ce se contestă, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, în conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la data de 18 februarie 2021.

Astfel, recursul depus de Curtea de Apel Comrat la data de 23 februarie 2021 (f. d. 131, vol. II) și recursul depus de Consiliul Superior al Magistraturii la data de 3 martie 2021 (f. d. 141, vol. II), sunt în termen.

În conformitate cu art. 245 alin. (2) Cod administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că decizia instanței de apel a fost notificată recurenților prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție, la data de 9 martie 2021 (f. d. 165-166, vol. II).

Astfel, motivarea recursului a fost prezentată de Curtea de Apel Comrat la data de 12 martie 2021 și respectiv de către Consiliul Superior al Magistraturii la 8 aprilie 2021, în termen.

La 15 martie 2021 și 9 aprilie 2021, în adresa intimatului Gubenco Serghei au fost expediate copiile recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f. d. 152, 219, vol. II).

Prin referințe din 6 aprilie 2021, 5 mai 2021 și 6 mai 2021, intimatul Gubenco Serghei a solicitat declararea recursurilor ca inadmisibile (f. d. 172-173, 232-249, vol. II; f. d. 1-16, vol. III).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursurilor, le-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători (f. d. 19, vol. III).

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recursuri și referințe, deoarece argumentele recurenților și a intimatului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de admite recursurile, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o decizie nouă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar potrivit art. 194 alin. (1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rândul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 219 alin. (1)-(3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare până la 1 aprilie 2019), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art. 3 alin. (1) din aceeași lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). (2) Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Din materialele dosarului rezultă că, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Curții de Apel Comrat, Gubenco Serghei a solicitat de a considera ilegal refuzul Curții de Apel Comrat de a calcula și achita în folosul său a salariului lunar în funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat și a obliga Curtea de Apel Comrat de a calcula și achita în folosul său salariul lunar în funcție de judecător la Curtea de Apel Comrat, începând cu data de 20 septembrie 2016.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a conchis asupra temeiniciei cererii de chemare în judecată depuse de către Gubenco Serghei.

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, a ajuns la concluzia de a respinge apelurile depuse de către Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, menționând că în art. 28 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, este stipulat că judecătorii instanțelor judecătorești sînt salariați în condițiile și în modul stabilite de Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, dar conform art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, în cazul suspendării din funcție a judecătorului salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

Prin urmare instanța a remarcat că suspendarea din funcție a judecătorului nu interzice achitarea salariului, și chiar dacă apelanții fac referire la prevederile art. 7 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (în vigoare până la data de 01 decembrie 2018), conform cărora salariul judecătorului se stabilește și se plătește pe activitatea desfășurată în perioada unei luni calendaristice, în timpul normal muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat, aceste prevederi nu reglementează situația în care judecătorul este suspendat și modul în care se achită salariul.

Totodată, s-a menționat că art. 21 din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010 nu conține prevederi care ar reglementa modul achitării salariului judecătorului pe durata suspendării din funcție.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a stabilit că normele legale ce reglementează raporturile dintre părți în cazul suspendării judecătorului din funcție sunt prevederile art. 24 alin. (1) lit. a), alin. (2), (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Astfel, a conchis că din prevederile art. 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, rezultă că în cazul în care judecătorul a fost suspendat din funcție din motivul că în privința lui se începe urmărirea penală, se anulează inviolabilitatea personală ultimului și se anulează garanțiile materiale și sociale, dar nu se indică și despre anularea salariului judecătorului în cazul suspendării din funcție pe motiv că în privința acestuia a fost pornită o cauză penală.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția primei instanțe și a instanței de apel, referitoare la temeinicia acțiunii ca fiind rezultată din interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care actele judecătorești de dispoziție nu pot fi menținute.

După cum denotă materialul probator al cauzei, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 608/25 din 20 septembrie 2016 cu privire la sesizarea Procurorului General referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința unor judecători și ex-judecători, a fost eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală - de reținere, de aducere silită, de arestare și de percheziție în privința anumitor judecători, inclusiv a judecătorului Curții de Apel Comrat, Gubenco Serghei, iar în urma contestării, legalitatea acesteia a fost confirmată prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 23 septembrie 2020 (f. d. 26, vol. I, f. d. 178, vol. II).

Este cert și faptul că prin aceeași hotărâre, în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorul Curții de Apel Comrat, Gubenco Serghei a fost suspendat din funcția de judecător.

La 24 august 2018, Gubenco Serghei a depus o cerere la Curtea de Apel Comrat prin care a solicitat calcularea și achitarea salariului în funcție de judecător al Curții de Apel Comrat în contul bancar personal de salarizare pe care îl deține instanța pentru perioada 20 septembrie 2016 până în prezent (f. d. 20-22, vol. I).

Prin scrisoarea din 1333 din 14 septembrie 2018, Curtea de Apel Comrat a refuzat în satisfacerea cererii înaintate, argumentând că suspendarea mandatului presupune suspendarea muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale de către angajator, fapt ce rezultă din conținutul art. 24 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Totodată s-a adus la cunoștință că potrivit art. 7 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (în vigoare până la data de 1 decembrie 2018), salariul judecătorului se stabilește și se plătește pentru activitatea desfășurată în perioada unei luni calendaristice, în timpul normal de muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat (f. d. 23, vol. I).

La caz, instanța de recurs menționează că examinând acțiunea, instanțele de judecată greșit au ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție de judecător.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține ca temei pentru refuzul calculării și achitării salariului lui Gubenco Serghei de judecător al Curții de Apel Comrat pe perioada suspendării din funcție au servit prevederile art. 24 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, art. 7 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (în vigoare până la data de 1 decembrie 2018).

În conformitate cu legislația aplicabilă în cauză, și anume art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, judecătorul poate fi suspendat din funcție prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, dacă:

- a) în privința lui se începe urmărirea penală, până la rămânerea definitivă a hotărârii în cauza respectivă;
- b) este recunoscut absent fără veste prin hotărâre judecătorească definitivă;
- c) participă la campania preelectorală în calitate de candidat pentru autoritatea publică sau autoritatea administrației publice locale;
- d) i se acordă concediu de maternitate și pentru îngrijirea copilului pe un termen de până la 3 ani.

(1¹) Judecătorul este suspendat de drept din funcție până la eliberarea sa din funcție dacă:

- a) evaluarea performanțelor sale a eșuat – din ziua adoptării hotărârii corespunzătoare a colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor;
- b) colegiul disciplinar a propus eliberarea sa din funcție – din ziua adoptării hotărârii corespunzătoare a colegiului disciplinar;
- c) Consiliul Superior al Magistraturii a refuzat propunerea pentru numirea sa în funcție până la atingerea plafonului de vârstă – din ziua adoptării hotărârii corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit alin (2) al aceluiași articol, în cazul suspendării din funcție a judecătorului, salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

(3) Suspendarea din funcție a judecătorului din cauzele enumerate la alin. (1), cu excepția lit. a), nu atrage anularea inviolabilității personale și a garanțiilor materiale și sociale.

(4) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), dacă nu a fost probată vinovăția judecătorului sau a fost pronunțată o hotărâre de achitare ori de încetare a procesului penal, sau în cazul anulării actelor care au servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin. (1¹), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.

Ca urmare dispozițiile legale sus-menționate impun concluzia că judecătorul poate solicita încasarea drepturilor materiale și sociale, pe parcursul suspendării din funcție, doar în cazurile prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. b)-d) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, cu excepția prevăzută la lit. a), care este prezentă în speță.

Or, contrar argumentelor instanțelor de judecată, Gubenco Serghei a fost suspendat din funcție în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, care este exceptat de la regula de a permite achitarea garanțiilor materiale și sociale.

Mai mult ca atât, potrivit art. 7 alin. (1) din Legea privind salarizarea judecătorilor și procurorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (în vigoare până la data de 1 decembrie 2018), salariul judecătorului și salariul procurorului se stabilesc și se plătesc pentru activitatea desfășurată în perioada unei luni calendaristice, în timpul normal de muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat.

Este de notat la caz și dispozițiile art. 21 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, potrivit cărora suspendarea mandatului presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuțiilor de către persoana cu funcție de demnitate publică și încetarea plății drepturilor salariale de către autoritatea publică în care activează această persoană, dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel.

Exercitarea mandatului se suspendă în temeiul prevederilor legislației muncii, reglementărilor de drept comun civile, administrative sau penale, al legilor speciale ce reglementează activitatea demnitarului, precum și în temeiul participării demnitarului în campania electorală sau al desfășurării anchetei de serviciu în legătură cu săvârșirea de către demnitar a faptelor imputabile acestuia.

Cele relatate indică la netemeinicia afirmațiilor instanței de apel precum că prevederile sus-enunțate nu reglementează situația în care judecătorul este suspendat și modul în care se achită salariu, argumentând că potrivit art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, în cazul suspendării din funcție a judecătorului salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

Și aceasta deoarece, în condițiile în care ca temei de suspendare a servit pornirea urmăririi penale, prevederile art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 urmează a fi raportate la alin. (3) și (4) ale articolului dat și cu celelalte prevederi care guvernează suspendarea raporturilor de muncă și art. 7 lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor

de urmărire penală, ale procuraturii și al instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, or, o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, așa cum o interpretează instanța de apel.

Din contra, aceasta trebuie aplicată în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent.

În alt aspect, se constată lipsite de suport, mențiunile instanței de apel precum că salariul lunar de funcție nu cade sub noțiunea de „garanție materială și socială” și respectiv drepturi salariale a lui Gubenco Serghei nu se referă la incidența restricțiilor art. 24 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Ori, din garanțiile materiale a judecătorului face parte salariul acestuia, fapt ce rezultă din Capitolul VIII din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, intitulat „Protecția de statură a judecătorului, asigurarea lui materială și socială”, capitolul care include ca garanție materială salarizarea judecătorilor.

Suplimentar la cele expuse, este relevant de notat Decizia Curții Constituționale nr. 23 din 25 februarie 2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 28g/2019 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 200 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală și a articolului 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, în care Curtea reamintește că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent.

De asemenea, Curtea a statuat că nu poate fi reținută pretinsa încălcare a principiului prezumției nevinovăției în cazul suspendării judecătorului din funcție, deoarece hotărârea emisă de către Consiliul Superior al Magistraturii nu are un caracter punitiv. Consiliul Superior al Magistraturii nu analizează natura și gravitatea acuzării în materie penală, ci doar constată dacă a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva judecătorului.

Prin urmare, Curtea menționează că îndepărtarea temporară a judecătorului din exercițiul funcției sale în cazul în care în privința acestuia se începe urmărirea penală se justifică din considerentul protejării imaginii sistemului judiciar în ansamblu, eliminându-se astfel orice fel de suspiciuni care ar putea să umbrească prestația judecătorilor.

Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că scopul măsurii suspendării nu este unul punitiv, dar de precauție și provizoriu, în măsura în care privește apărarea interesului public prin suspendarea din funcție a unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni de serviciu, și astfel de prevenire a altor posibile acte similare sau consecințe ale asemenea acte (Țehanciuc v. România (dec.), 22 noiembrie 2011, § 19).

Circumstanțele descrise permit completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ să conchidă că, instanța de apel și prima instanță, au interpretat eronat normele de drept material, motiv din care actele judecătorești de dispoziție pronunțate, nu pot fi menținute.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conducându-se de prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, concluzionează că cererea de chemare în judecată depusă de

Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție, este neîntemeiată și pasibilă de respingere.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că normele de drept material au fost interpretate eronat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii, a casa integral decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, și a emite o nouă decizie prin care a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile depuse de Curtea de Apel Comrat și Consiliul Superior al Magistraturii.

Se casează integral decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Gubenco Serghei împotriva Curții de Apel Comrat, persoană terță Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului și obligarea de a calcula și achita salariul pe perioada suspendării din funcție, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh